

BIJLAGE 2 Aanvulling van provinciaal beleid

Opgesteld door:

Postbus 150, 3000 AD Rotterdam

Telefoon: 010-2018555

Fax: 010-4121039

E-mail: info@rho.nl

Omgevingsvisie Gelderland Anders (2014)

Vrijtijdseconomie

De provincie en haar partners zien de volgende opgaven voor een gezonde vrijetijdseconomie:

1. voorzien in een kwalitatieve en kwantitatieve behoefte voor vrijetijdsbesteding in Gelderland en een verhoging van de kwaliteit van het toeristisch product,
2. vergroten van de bijdrage van vrijetijdseconomie aan de werkgelegenheid en het inkomen van de mensen in Gelderland,
3. de vrijetijdseconomie ondersteunen bij het aanpassen aan de eisen van deze tijd (duurzaam, maatschappelijk verantwoord ondernemen, ruimtelijke kwaliteit),
4. ondersteunen van de vrijetijdseconomie als nieuwe economische drager op het platteland,
5. cultuurhistorie vermarkten voor vrijetijdseconomie;
6. meer Gelderse burgers laten sporten en bewegen ter bevordering van de gezondheid en sociale cohesie en ter vermindering van overgewicht;
7. het initiatief nemen voor een Gelders wandelnetwerk om het recreatief toeristisch product 'Gelderland wandel-provincie nr.1' te ontwikkelen en een infrastructuur te bieden die bewegingsarmoede tegengaat.

De provincie en haar partners willen ruimte bieden aan kwaliteitsverbeteringen en innovatie van recreatiebedrijven. Tegelijkertijd willen zij zorgvuldig omgaan met de ruimte. Leegstand en verpaupering in de bestaande voorraad moeten worden voorkomen en een goede inpassing is nodig. De bijzondere natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden in Gelderland staan daarbij centraal.

Ambitie en rol van de provincie

De provincie streeft naar een impuls aan de werkgelegenheid binnen de vrijetijdseconomie door meer toeristische bezoekers en daarmee bestedingen aan te trekken. Daartoe moet de kwaliteit van het toeristisch product omhoog. De provincie wil het bedrijfsleven ondersteunen bij het verbeteren van die kwaliteit. Verder wil de provincie de huidige kwaliteit van de dagrecreatieterreinen en routestructuren behouden of verbeteren. Voor de sector zijn er mogelijkheden om mee te liften met gebiedsprocessen en om vanuit die dynamiek kansen te grijpen. Er zijn goede afwegingen nodig voor het bieden van ruimte voor ontwikkelingen in de sector. Er moet daarbij een relatie worden gelegd tussen de kwaliteit van 'nieuwe' ontwikkelingen en de kwaliteit van het bestaande.

Toeristische bedrijven met een ontwikkelambitie

De provincie wil door kwaliteitsverbetering van het toeristisch product haar landelijk marktaandeel vergroten. Voor een kwaliteitsverbetering is het vaak zaak om te investeren in innovatieve en

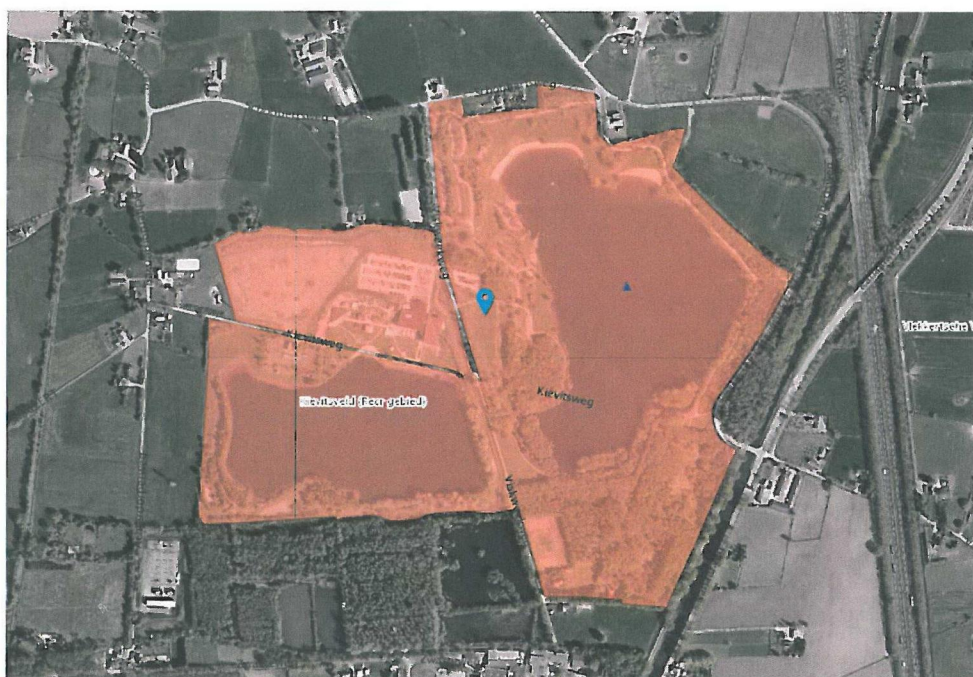
duurzame concepten en daarnaast te investeren in compensatiemaatregelen. Dit zijn vaak ook lastige trajecten. De provincie wil bedrijven daarom op dit vlak ondersteunen.

Ontwikkelen van bestaande terreinen en gebouwen verdient de voorkeur boven nieuwbouw. Uitbreiding van bedrijven of nieuwvestiging in de recreatiesector hoeft echter niet te leiden tot overcapaciteit op provinciaal niveau. Het kan zelfs leiden tot verbetering van het totale aanbod doordat bestaande bedrijven meeprofiten van extra kwalitatief goede activiteiten. Beter dan de provincie kennen ondernemers de markt. Zij kunnen hierop inspelen en bepalen welke activiteiten zij uit moeten voeren.

Dagrecreatieterreinen

Het plangebied is in de omgevingsvisie aangemerkt als dagrecreatieterrein.

Dagrecreatieterreinen bieden van oudsher mogelijkheden voor laagdrempelige recreatie. Daartoe moeten de terreinen (gedeeltelijk) openbaar toegankelijk blijven, bij voorkeur gratis. De provincie onderzoekt of het mogelijk is om nieuwe toeristisch recreatieve activiteiten meer te concentreren op de bestaande dagrecreatieterreinen. Deze worden (gedeeltelijk) al intensief gebruikt voor recreatiedoeleinden. Met concentratie van bedrijfsmatige activiteiten op deze terreinen, kan de omgeving verder worden ontzien. Voor vrijetijdsbedrijven is het voordeel dat dit kan leiden tot diversiteit in het aanbod op deze terreinen die aansluit bij de consumentenvraag. Tegelijkertijd kan dit een bijdrage leveren aan de verbetering van de exploitatie van deze terreinen en daarmee het behoud van de openbare functie van (gedeelten) ervan.

Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik

Voor een goede afweging van keuzes voor locaties van nieuwe gebouwen staat de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik centraal. Met deze ladder wordt een transparante besluitvorming en een zorgvuldige ruimtelijke afweging nagestreefd. Het gaat om het tijdig afwegen van kansen en mogelijkheden om bestaande gebouwen te benutten bij overwegingen van nieuwe bebouwing.

Een goede afweging volgens de ladder vraagt om kennis van de bestaande voorraad. Gekoppeld daaraan zijn er vragen over de opgaven en kwaliteiten in een gebied:

- past de ontwikkeling bij de doelen in Gelderland? Zo ja:
- hoe voegt de ontwikkeling extra kwaliteit toe aan een gebied?

Als juridische basis gebruikt de provincie de ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In elk bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling dienen gemeenten volgens de rijksladder aan de hand van drie stappen de locatiekeuze te motiveren. Deze rijksladder is van provinciaal belang. Aangezien de juridische borging van de ladder al geregeld is in het Bro, heeft de provincie de ladder niet nogmaals opgenomen in de provinciale omgevingsverordening.

De Gelderse Ladder voor duurzaam ruimtegebruik wordt gebruikt als afwegingskader voor de vestigingsplek van stedelijke ontwikkelingen. Vooral op regionale schaal kan de behoefte aan bouwplannen per gemeente worden bepaald en wat de beste plekken hiervoor zijn.

De provincie hanteert voor de bepaling van het bestaand stedelijk gebied de definitie uit het Bro: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'. Het plangebied ligt buiten bestaand bebouwd gebied.

De ambitie is om bij de toepassing van de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik expliciet aandacht te schenken aan de borging van ruimtelijke kwaliteit of kwaliteit van de leefomgeving. Het is van belang dat er een goede match ontstaat tussen de kwaliteiten van het ruimtelijk initiatief en de kwaliteiten van de (uiteindelijk gekozen) locatie en het omliggende gebied. In de uitvoering van de Omgevingsvisie zal de koppeling tussen toepassing van de ladder voor duurzaam ruimtegebruik en de kwaliteitsborging verder worden geoptimaliseerd.

Toetsing en conclusie

De beoogde ontwikkeling is in de paragraaf Rijksbeleid getoetst aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Het ontwikkelen van overnachtingsmogelijkheden bij de Veluwe Bron geeft ook invulling aan de doelstellingen van de provincie. Gelderland wil voorzien in een kwalitatieve en kwantitatieve behoefte voor vrijetijdsbesteding in Gelderland en een verhoging van de kwaliteit van het toeristisch product. Ontwikkelen van bestaande terreinen en gebouwen verdient de voorkeur boven nieuwbouw. Uitbreiding van bedrijven of nieuwvestiging in de recreatiesector hoeft echter niet te leiden tot overcapaciteit op provinciaal niveau. Het kan zelfs leiden tot verbetering van het totale aanbod doordat bestaande bedrijven meeprofiteren van extra kwalitatief goede activiteiten. Met dit initiatief wordt de kwaliteit van een bestaand recreatiecluster verbeterd. Tevens wordt de nieuwe functie landschappelijk ingepast op een manier die de natuurlijke en landschappelijke waarden van het gebied versterken. Hiertoe is een landschapsplan opgesteld.

Uit het bovenstaande blijkt dat de ontwikkeling voldoet aan de uitgangspunten van de Gelderse ladder. Er is sprake van zorgvuldig ruimtegebruik.

Omgevingsverordening Gelderland (2014)

Het plangebied maakt onderdeel uit van Nationaal landschap Veluwe. Artikel 2.7.4.2 Nationaal landschap is daarom relevant.

Een bestemmingsplan mag alleen bestemmingen mogelijk maken die de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap niet aantasten of versterken. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in bijlage 5 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen van de verordening.

Activiteiten die afbreuk doen aan de kernkwaliteiten of deze kernkwaliteiten niet versterken zijn alleen mogelijk:

- a. als er geen reële alternatieven zijn;
- b. er sprake is van redenen van groot openbaar belang; en

c.er compenserende maatregelen worden getroffen ter waarborging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen zoals vastgelegd in bijlage 5 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen.

Toetsing

De kwaliteiten van het deelgebied 'wiggen Oost-Veluwe' zijn niet in het geding. In het landschaps- en compensatieplan is aangegeven op welke wijze het gebouw en de diverse nieuwe functies landschappelijk worden ingepast op een manier die de natuurlijke en landschappelijke waarden van het gebied versterken.

Economische visie 2012-2016, Op weg naar een duurzame, innovatieve en internationaal concurrerende regio (2011)

Vrijtijdseconomie

In Gelderland is de vrijetijdssector de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden. Deze sector heeft zich de afgelopen jaren structureel beter ontwikkeld dan gemiddeld. De groei lag 0,8% hoger en in Gelderland zijn 56.900 banen verbonden aan de vrijetijdseconomie. Gelderland is de afgelopen jaren bij binnenlandse toeristen de populairste vakantieprovincie. In 2010 was het marktaandeel 16,8%.

Limburg en Brabant volgen ieder met een aandeel van ruim 12%. Tegelijkertijd is er reden tot zorg. Het landelijk aandeel van Gelderland vertoont namelijk een dalende trend. Zo zien we in de periode 2005-2010 het aandeel van het totaal aantal vakanties in Gelderland afnemen. Die trend moeten we stoppen. Daarom moet de sector de kwaliteit verbeteren en moeten we de Gelderse regio's beter marketen en promoten.

De sector is uit economisch én uit sociaal opzicht van belang: een gevarieerd vrijetijdsaanbod maakt een provincie, regio of stad aantrekkelijk om te wonen en te werken. Bovendien zorgt de vrijetijdssector voor draagvlak voor natuur en cultuur(historisch) behoud. Omgekeerd hebben investeringen in bijvoorbeeld cultuur(historie), sport, natuur of landschap een positieve invloed op de vrijetijdseconomie. De vrijetijdssector is coproducent van ruimtelijke kwaliteit en draagt bij aan de leefbaarheid. Voorzieningen als winkels, horeca en sportvoorzieningen kunnen in kleine kernen blijven bestaan of vestigen zich daar juist vanwege het toerisme. De vrijetijdssector zorgt daarmee ook voor veel lokale werkgelegenheid. Om onze concurrentiepositie te behouden en verder te versterken blijven wij ons krachtig inzetten voor de vrijetijdseconomie. We willen – uiteraard met respect voor de omgeving, natuur en milieu, het (historisch) landschap en de cultuurhistorische waarden – meer bezoekers in Gelderland. We doelen daarbij op verblijfs- en dagtoeristen. Zo willen we onder andere in 2020 (weer) koploper zijn als toeristisch-recreatieve fiets- en wandelprovincie van Nederland. Om dit te bereiken werken we aan:

- een optimale route-infrastructuur (op witte vlekken na is de huidige route-infrastructuur op orde);
- verbeteren van kwaliteit van voorzieningen langs de routes;
- stimuleren en ontwikkelen van beleving langs de routes;
- zorgen voor een klimaat waarin innovatie gestimuleerd en kennis gedeeld wordt;
- optimale marketing en promotie; Gelderland wordt (h)erkend als belangrijkste fiets- en wandelprovincie.

Een aantal sociaal-economische trends biedt de vrijetijdseconomie de komende jaren kansen. Zo is de Gelderse natuur goed te combineren met de toenemende aandacht voor gezondheid. Hier liggen mogelijkheden voor de Gelderse regio's en voor de steden. Het inspelen op deze trends levert toegevoegde waarde. Bijvoorbeeld door crossectorale samenwerking en het leggen van koppelingen met cultuurhistorie, landbouw, landschapsbeheer, sport en zorg. Wij kiezen voor integrale uitvoering van het beleid: we verbinden economie, natuur, landschap, cultuur en sport. Beeldverhalen voor de regio Rivierenland kunnen worden gekoppeld aan Food Valley (Voeding – Fruit). Cultuur- en sportevenementen kunnen zorgen voor een aanzienlijke economische spin-off. Sport, bewegen en

actieve vormen van recreatie en toerisme liggen in elkaars verlengde en willen wij verbinden. Ook met onze cultuurhistorische waarden willen wij de Gelderse economie een stevige impuls geven. Wij pakken daarbij knelpunten aan die bedrijven in de sector ervaren bij het uitvoeren van kwaliteitsverbeteringen en innovaties. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld om gebrek aan geld om te kunnen investeren en om ruimtelijke beperkingen vanwege natuurbeleid. Wij willen kijken of we zowel de gebieden die binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vallen als de gebieden die daarbuiten gaan vallen, kunnen benutten voor recreatieve doeleinden. Natuur en recreatie kunnen op talloze manieren prima samengaan. We willen daarbij meer ruimte geven aan ondernemerschap. Daarnaast stellen wij ons terughoudend op bij het opstellen van ruimtelijke regelgeving (verordening). We willen dat Gelderland zijn positie als aantrekkelijke bestemming behoudt en dat we de concurrentie met andere binnenlandse bestemmingen blijvend aankunnen. Dat lukt alleen als we innoveren en de kwaliteit verbeteren. Gelukkig zijn er wat dat betreft al geslaagde bovenregionale projecten te noemen. Bijvoorbeeld de Liberation Route en het historisch belevenisnetwerk.

Doel van de provincie de komende jaren is een bovengemiddelde groei van het aantal binnenlandse vakanties en van vakanties van buitenlanders in Gelderland. We willen dat bereiken door:

- het verder versterken van Gelderland als nummer 1 wandel- en fietsprovincie;
- het optimaliseren van het zeer gevarieerde vrijetijdsaanbod van de Gelderse regio's via een gebiedsgerichte aanpak;
- het ondersteunen van ondernemers bij kwaliteitsverbetering en innovatie;
- investeren in een Gelderland brede marketing en promotie (Gelderse streken) om de concurrentie met andere binnen- en buitenlandse bestemmingen het hoofd te bieden.

Toetsing

De ontwikkeling geeft invulling aan de wens van de provincie om het vrijetijdsaanbod in Gelderland te optimaliseren om daarmee een bovengemiddelde groei van het aantal binnenlandse vakanties te bewerkstelligen.

Actieplan Vrijetijdseconomie: ondernemen met kwaliteit (2012)

De provincie wil Gelderland nog aantrekkelijker maken voor toeristen en dagjesmensen. Dit is goed voor onze vrijetijdseconomie en leidt tot een verhoging van de inkomsten uit toerisme en recreatie. Het Actieplan Vrijetijdseconomie beschrijft hoe de provincie dit gaat bereiken en hoe u als ondernemer hiervan gebruik kunt maken.

Gelderland is de belangrijkste binnenlandse vakantiebestemming. Logisch, want Gelderland heeft veel te bieden als het gaat om natuur, het is een echte wandel- en fietsprovincie. Daarnaast heeft de provincie veel cultuurhistorie, wellness, een aantal grote attractieparken, musea en aantrekkelijke dierentuinen. Kortom er is voor ieder wat wils.

Speerpunten

Het Actieplan Vrijetijdseconomie is een uitwerking van de Langetermijnvisie economie, waar Vrijetijdseconomie onderdeel van uitmaakt. Het actieplan zet in op zes speerpunten:

- ruimte en ontwikkeling
- sterk en professioneel
- infrastructuur nog beter
- sterke regio's
- marketing en promotie
- evenementen.

Toetsing

De ontwikkeling geeft invulling aan de wens van de provincie om Gelderland nog aantrekkelijker te maken voor toeristen.